

Zadanie 6.6. Analiza pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych pochodzących z produkcji pierwotnej oraz w wodach podziemnych i powierzchniowych w pobliżu miejsc produkcji.

1) rozwijanie zakresu metod analitycznych;

W 2022 roku rozszerzono zakresy akredytowanych metod analitycznych o możliwość badania pozostałości środków ochrony roślin istotnych ze względu na zastosowanie w polskich uprawach lub ich występowania w środowisku.

- wprowadzono nową metodę analityczną PB-04 „Oznaczanie tlenu etylenu i jego metabolitu 2-chloroetanolu w żywności pochodzenia roślinnego przy użyciu techniki GC-MS”. Metoda pozwala na analizowanie obecności tlenu etylenu z czułościami: 0,02 mg/kg dla produktów o dużej zawartości wody, skrobi i cukrów (owoce, warzywa, zboża, miód), 0,05 mg/kg dla żywności o dużej zawartości tłuszczu (rzepak, słonecznik, oliwki) i 0,1 mg/kg w tzw. trudnych analitycznie produktach jak herbata, kawa, przyprawy itp.;
- w metodzie multipozostałościowej (MRM) oznaczania pozostałości środków ochrony roślin w materiale roślinnym, wykonywanej techniką chromatografii cieczowej (LC-MS/MS) poszerzono zakres analizowanych substancji o 3 substancje: dinotefuram, tritosulfuron i tolfenpyrad oraz rozszerzono górny zakres 35 dotychczas analizowanych substancji tak, aby obejmowały wysokie wartości NDP występujące dla niektórych produktów;
- w metodzie multipozostałościowej (MRM) oznaczania pozostałości środków ochrony roślin w materiale roślinnym, wykonywanej techniką chromatografii gazowej (GC-MS/MS) poszerzono zakres analizowanych substancji o 8 substancji: tlenek chlordanu, keton endryny, fluprimidol, molinat, oksadiazynon, pirydyl, pyridafention, silafluofen oraz rozszerzono górny zakres 51 dotychczas analizowanych substancji tak, aby obejmowały wysokie wartości NDP występujące dla niektórych produktów.

2) sprawdzanie jakości metod analitycznych poprzez badania biegłości dla laboratoriów urzędowych;

W ramach nadzoru nad jakością metod analitycznych wzięto udział w czterech międzynarodowych badaniach biegłości organizowanych przez Laboratoria Referencyjne UE (EURL) dla laboratoriów urzędowych, w których oceniono przeprowadzenie badań pozostałości różnymi metodami analitycznymi w pomidorach, jęczmieniu i oleju rzepakowym.

Dodatkowo, jakość metod analitycznych sprawdzono w trzech międzynarodowych badaniach biegłości organizowanych przez Fapas® Fera Science Ltd. (Fera), National Agri-Food Innovation Campus, Sand Hutton, York, UK dla ogórka, marchwi i dyni.

We wszystkich testach biegłości ZBBŻ uzyskał satysfakcjonujące wyniki dla wszystkich oznaczonych pestycydów, co potwierdziło przydatność stosowanych w Zakładzie metod analitycznych oraz wysoką jakość badań.

Ponadto, kompetencje ZBBŻ do wykonywania badań pozostałości środków ochrony roślin w żywności, wodzie i glebie zostały potwierdzone podczas corocznego auditu Polskiego Centrum Akredytacji, który odbył się w dniach 24-25 maja 2022 roku. Pozytywnie oceniono działania Zakładu w ramach dotychczasowego zakresu akredytacji, jak i zgłoszonego rozszerzenia o nową metodę analityczną oraz wprowadzenie do zakresu badań nowych substancji czynnych.

3) wykonanie badania 1300 próbek w ramach kontroli pozostałości środków ochrony roślin na potrzeby PIORiN, 500 oznaczeń na potrzeby PIS oraz 200 próbek w ramach monitoringu wód (z terenu województwa łódzkiego i mazowieckiego).

Analizy próbek monitoringowych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W ramach monitoringu prawidłowości stosowania środków ochrony roślin Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN) nadesłały 1300 próbek płodów rolnych, w tym 1298 próbek nadesłanych zgodnie z harmonogramem oraz 2 próbki interwencyjne.

Wykonanie analiz i przesłanie raportów trwało średnio 11 dni kalendarzowych. Najkrótszy czas przesłania raportu to jeden dzień, a najdłuższy – 26 dni kalendarzowych. W przypadku próbek

truskawek, maliny, agrestu, porzeczki, aronii, winorośli, borówki amerykańskiej, wiśni czereśni, moreli, brzoskwini, rukoli, sałaty, kopru i szpinaku wyniki badań wydano do 5 dni roboczych. Nie przekroczono uzgodnionego terminu wydawania analiz, po uwzględnieniu dodatkowych 10 dni na ich wykonanie po dostarczeniu do laboratorium więcej niż 150 prób w danym miesiącu. Sytuacja taka miała miejsce w miesiącach od lipca do października.

Po wykonaniu analiz wysłano sprawozdania z badań do odpowiednich inspektoratów.

W przypadku stwierdzenia przekroczenia w próbkach pobranych po zbiorze z miejsc przechowywania lub składowania informowane były odpowiednie organy kontroli państwowej uruchamiające procedurę RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt).

Ocena pozostałości środków ochrony roślin polega na analizie uzyskanych danych i stwierdzeniu:

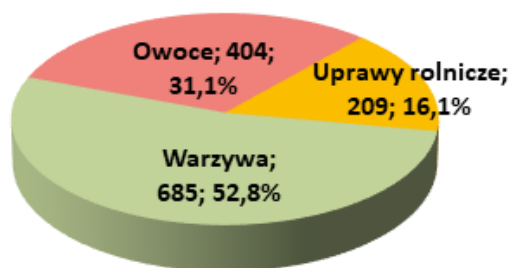
- czy dana substancja wykryta w dostarczonej przez PIORiN próbce materiału roślinnego jest dopuszczona do stosowania w uprawie zgodnie z etykietami środków,
- czy wykryty związek znajduje się w wykazie substancji aktywnych, których stosowanie w ochronie roślin jest zabronione,
- czy nie nastąpiło przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) danej substancji w uprawie, zgodnie z ww. zapisami prawnymi.

W roku 2022 badania kontrolne przeprowadzone w Zakładzie Badania Bezpieczeństwa Żywności objęły 483 (434 ś.o.r. + 49 metabolity lub izomery) w przypadku owoców i warzyw o wysokiej zawartości wody, 474 dla roślin oleistych i dla zbóż 478 substancji biologicznie czynnych środków ochrony roślin, ich izomerów i metabolitów wykonanych w tzw. metodzie wielopozostałościowej, pozostałości 10 fungicydów ditiokarbaminianowych oznaczanych grupowo zawartością disiarczku węgla. Dodatkowo próbki z upraw rzepaku i lnu sprawdzono na obecność glifosatu, próbki papryki i porzeczki – na obecność etefonu i glifosatu, a próbki jabłek i gruszek na obecność m.in. ditianonu, dodyny, flonikamidu wraz z metabolitami oraz chlormekwatu, mepikwatu i cyromazyny.

Przebadano 42 rodzaje upraw lub ich grup – 8 sadowniczych, 25 warzywnych oraz 9 rolniczych.

Ogółem pobrano do badań monitorowych 1298 próbek płodów rolnych, w tym:

404 próbki owoców, 685 próbek warzyw oraz 209 próbek z upraw rolniczych.

Kontrolowane grupy upraw

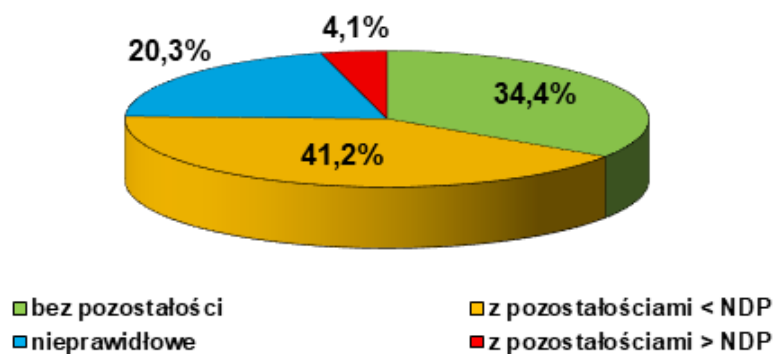
Biorąc pod uwagę stan dojrzałości: 5% próbek było pobranych przed zbiorem i przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej, 66% próbek – przed zbiorem i po osiągnięciu dojrzałości zbiorczej i 29% - po zbiorze, z miejsc przechowywania lub składowania.

W monitorowanych próbkach wykonano 627.803 analizy pozostałości środków ochrony roślin. Najwięcej analiz wykonano w uprawach warzywnych – 331.011 (53%), następnie w uprawach sadowniczych – 197.272 (31%) oraz w uprawach rolniczych – 99.520 analiz (16%). Analizując poszczególne grupy upraw stwierdzono, że:

- na 404 próbki owoców: 147 (36,4%) próbek nie zawierało pozostałości, a 244 (60,4%) próbek zawierało pozostałości poniżej NDP UE, wśród nich – 76 próbek zawierało nieprawidłowe środki (18,8%) ze względu na aktualnie zarejestrowane przez MRiRW dla danych upraw. W 13 próbkach (3,2%) wykryto przekroczenie NDP UE;

- na 685 próbek warzyw: 228 (33,3%) prób nie zawierało pozostałości, a 421 (61,5%) próbek zawierało pozostałości poniżej NDP UE, wśród nich – 138 próbek zawierało nieprawidłowe środki (20,1%) ze względu na aktualnie zarejestrowane przez MRiRW dla danych upraw. W 36 próbkach (5,3%) wykryto przekroczenie NDP UE;
- na 209 próbek upraw rolniczych: 71 (34%) próbek nie zawierało pozostałości a 134 (64,1%) próbki zawierały pozostałości poniżej NDP UE, wśród nich – 50 próbek zawierało nieprawidłowe środki (24%) ze względu na aktualnie zarejestrowane przez MRiRW dla danych upraw. W 4 próbkach (1,9%) wykryto przekroczenia NDP UE.

Ogółem przebadano 1298 próbek. W 446 próbkach, czyli w 34,4% ogółu analizowanych nie stwierdzono obecności pozostałości środków ochrony roślin. W 799 próbkach, czyli w 61,5% wykryto pozostałości pozostające poniżej najwyższych dopuszczalnych pozostałości (NDP), wśród nich – 264 próbki zawierały pozostałości po nieprawidłowo zastosowanych środkach (20,3%) ze względu na aktualnie zarejestrowane przez MRiRW dla danych upraw, a w 4,1% ogólnej liczby prób, czyli w 53 próbach, stwierdzono przekroczenia NDP ustalone zgodnie z Regulacją Komisji Europejskiej i Rady nr 396/2005. Stwierdzono, że w 47 spośród tych prób zawierało nieprawidłowe środki zarejestrowane przez MRiRW dla danych upraw, a w 2,8% ogólnej liczby prób, czyli w 36 próbach, stwierdzono przekroczenia NDP ustalone zgodnie z Regulacją Komisji Europejskiej i Rady nr 396/2005. Stwierdzono 9 przypadków przekroczeń NDP w próbkach pobranych po zbiorze z miejsc przechowywania lub składowania, które zostały zgłoszone zgodnie z procedurą systemu RASFF do Głównego Inspektoratu i odpowiednich wojewódzkich i terenowych oddziałów PIORiN.

**Ogólne wyniki badań pozostałości środków ochrony roślin
wykonane w ramach monitoringu PIORiN prawidłowości stosowania środków**

Szczegółowe sprawozdanie z powyższych badań przekazano do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z wytycznymi, przeprowadzono badania pozostałości środków ochrony roślin w 5 próbkach jabłek pod kątem spełnienia norm Chińskiej Republiki Ludowej. Trzy próbki pochodziły z terenu województwa mazowieckiego, a dwie z łódzkiego. Wszystkie przebadane jabłka spełniały normy wynikające z rozporządzenia (WE) nr 396/2005 oraz wymogi standardu Chińskiej Republiki Ludowej nr GB 2763-2016, GB2763.1-2018 i GB-2763-2019. W jednej próbce stwierdzono pozostałości karbendazymu, które najprawdopodobniej wiązało się z nieprawidłowym zastosowaniem środka zawierającego tiofanat metylowy. Środki zawierające tę substancję nie mają obecnie zezwolenia do stosowania w Polsce i innych krajach UE.

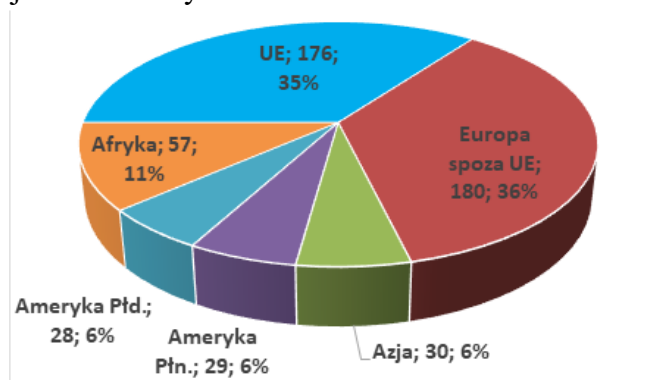
Dodatkowo do badań dostarczono dwie próbki interwencyjne:

- pędów jabłoni nadesłanych z oddziału w Grójcu (woj. mazowieckie) w celu przebadania pod kątem występowania pozostałości chloropiryfosu. W próbce tej wykryto chloropiryfos na poziomie 1,5 mg/kg oraz 13 różnych substancji, w tym niedopuszczone do stosowania pozostałości po środkach zawierające pendimetalinę i flutriafol.

- kapusty pekińskiej nadesłanej przez oddział w Grudziądzu (woj. kujawsko-pomorskie) w celu przebadania pod kątem występowania pozostałości acetamipridu i tebukonazolu. W próbce tej wykryto pozostałości chloropiryfosu w ilości 0,024 mg/kg przykraczającej NDP wynoszące 0,01 mg/kg. Ze względu na fakt, że próbka pobrana została już po zbiorze, sporządzono i wysłano odpowiedni formularz zgłoszenia systemu RASFF.

Analizy próbek żywności dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Powiatowe i wojewódzkie stacje sanitarno-epidemiologiczne (WSSE) oraz graniczne stacje sanitarno-epidemiologiczne (GSSE) przesłały łącznie do badań pozostałości środków ochrony roślin łącznie 500 próbek żywności, która pochodziła z importu do Polski, przy czym 163 badania wykonano na potrzeby kontroli granicznej, a pozostałe próbki stanowiły import podmiotów gospodarczych i pochodziły ze sklepów oraz magazynów ze wszystkich województw Polski. Próbki żywności do badań pochodziły w większości z krajów Europy spoza UE, następnie z krajów UE, Afryki, Azji i obu Ameryk.

Pochodzenie próbek żywności dostarczonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną

Ocena pozostałości środków ochrony roślin polega na analizie uzyskanych danych i stwierdzeniu czy nie nastąpiło przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) danej substancji zgodnie z rozporządzeniem WE nr 396/2005.

Wykonanie analiz i przesłanie raportów do punktów granicznych nie przekroczyło 4 dni roboczych. Wydanie analiz pozostałych próbek trwało średnio 12 dni kalendarzowych. Najkrótszy czas przesłania raportu to 5 dni, a najdłuższy – 21 dni kalendarzowych.

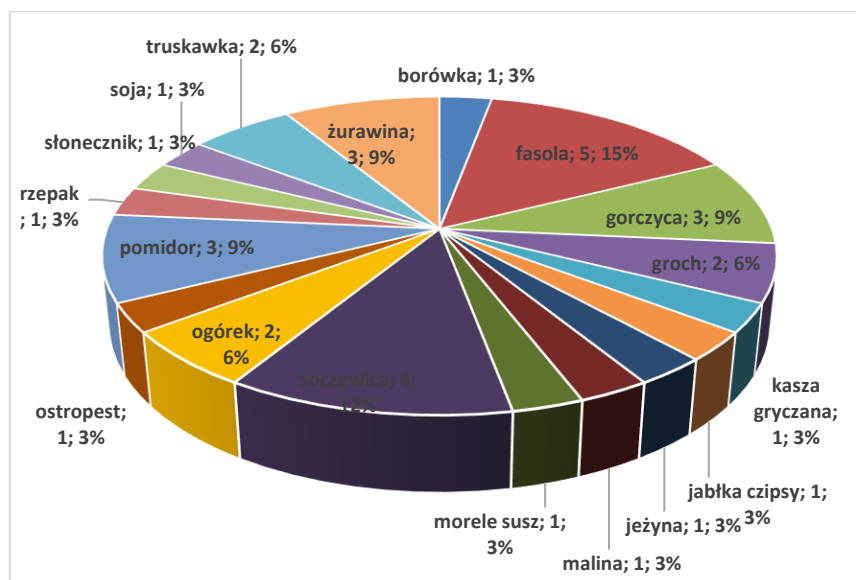
Zgodnie z ustaleniami z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, każda próbka została przebadana na potencjalną obecność 528 substancji, następującymi metodami analitycznymi:

- metodą multipozostałościową zgodną z normą PN-EN 15662:2018 (Multimetoda do oznaczania pozostałości pestycydów z zastosowaniem analizy opartej na GC i LC po ekstrakcji/podziale acetonitrylem i oczyszczaniu metodą dyspersyjnej SPE, Metoda modułowa QuEChERS), wykonaną techniką chromatografii gazowej (GC-MS/MS) i cieczowej (LC-MS/MS). Metoda ogółem obejmowała 482 substancji aktywnych, izomerów i metabolitów niezbędnych do prawidłowej oceny pozostałości;
- podmetoda normy PN-EN 15662:2018 oznaczania tzw. kwaśnych pestycydów obejmującą oznaczanie 29 herbicydów;
- podmetoda normy PN-EN 15662:2018 oznaczania m.in. flonikamidu i jego metabolitów obejmującą sumarycznie oznaczanie 9 substancji;
- pojedyncza metoda analityczna zgodna z normą PN-EN 12396-2:2002 oznaczania pozostałości ditiokarbaminianów i disiarczku tiuramu;
- pojedyncza metoda analityczna QuPPE-PO (Quick Method for the Analysis of Residues of numerous Highly Polar Pesticides in Food of Plant Origin involving Simultaneous Extraction with Methanol and LC-MS/MS Determination) oznaczania glifosatu, kationu trimetylosulfoniowego i etefonu;
- pojedyncza metoda analityczna QuPPE-PO oznaczania: chloranu, nadchloranu, jonu bromkowego, fosetylu glinu i kwasu fosfonowego.

Poza tym bakłażany, papryka słodka oraz zboża i produkty zbożowe zostały dodatkowo przebadane pojedynczą metodą analityczną QuPPE-PO oznaczania: mepikwatu, chromekwatu i cyromazyny.

Spośród dostarczanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną próbek świeże i przetworzone owoce stanowiły 28%, warzywa 45% oraz produkty zbożowe i rolnicze 27%. Wyniki przeprowadzonych analiz pozostałości środków ochrony roślin wykazały, że w 45 próbkach nie stwierdzono obecności analizowanych substancji, co stanowiło 9% wszystkich przebadanych prób. W pozostałych próbkach stwierdzano obecność od jednej, do aż 20 różnych pozostałości. Najczęściej wykrywaną substancją był jon bromkowy, który został wykryty w 249 próbkach (50%). Stwierdzono 34 przypadki przekroczeń NDP zgodnie z normami rozporządzenia (WE) nr 396/2005.

Najczęściej przekroczenia NDP stwierdzano w próbkach fasoli i soczewicy. Krajem, którego produkty najczęściej wykazywały przekroczenia NDP była Federacja Rosyjska (8 przypadków – soczewica, gorczyca, słonecznik i ostropest) oraz Ukraina (6 przypadków – fasola, groch, rzepak i malina). Przekroczenia NDP dotyczyły głównie pestycydów takich jak: bromopropylat, chinchlorak, chloropiryfos, chlorotalonil, dimetoat, famoksadon, glufosynat, imazetapyr, haloksyfop, imidachlopryd, tlenek fenbutacyny, które nie mają już zastosowania w obszarze UE. Ogółem zgłoszono 34 przypadki przekroczeń NDP, co stanowiło 6,8% wszystkich przebadanych próbek.

Produkty, w których stwierdzono przekroczenia pozostałości pestycydów

Analizy pozostałości w wodach powierzchniowych w pobliżu miejsc produkcji.

W ramach współpracy z WIOŚ w Warszawie i w Łodzi dotyczącej analiz prób wody zostały ustalone punkty poboru prób obejmujące Wisłę i jej dorzecza z obszaru od Wilgi do Warszawy.

Próbki pobierano w miesięcznych interwałach, z 20 punktów z terenu województwa mazowieckiego i 20 punktów z terenu województwa łódzkiego, po 5 razy w ciągu tego sezonu. Do badań ogółem zostało dostarczonych 200 próbek wody.

Ocenę uzyskanych wyników prowadzono w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. (Dz. U. nr 204, poz. 1728 z 2002 roku) w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w którym, w załączniku nr 1 podano graniczne wartości pestycydów ogółem, jako jedno z wymagań, jakim powinny odpowiadać kategorie jakości wody A1, A2 i A3. W zależności od stopnia zanieczyszczenia, rozporządzenie opisuje standardowe procesy uzdatniania, w celu uzyskania wody przeznaczonej do spożycia (Tab. 1).

Tabela 1. Dopuszczalna zawartość sumy pestycydów w wodzie powierzchniowej dla danej kategorii jakości wody i wymagane działanie w celu uzyskania wody przeznaczonej do spożycia wg rozp. Ministra Środowiska (Dz. U. nr 204, poz. 1728 z 2002 roku).

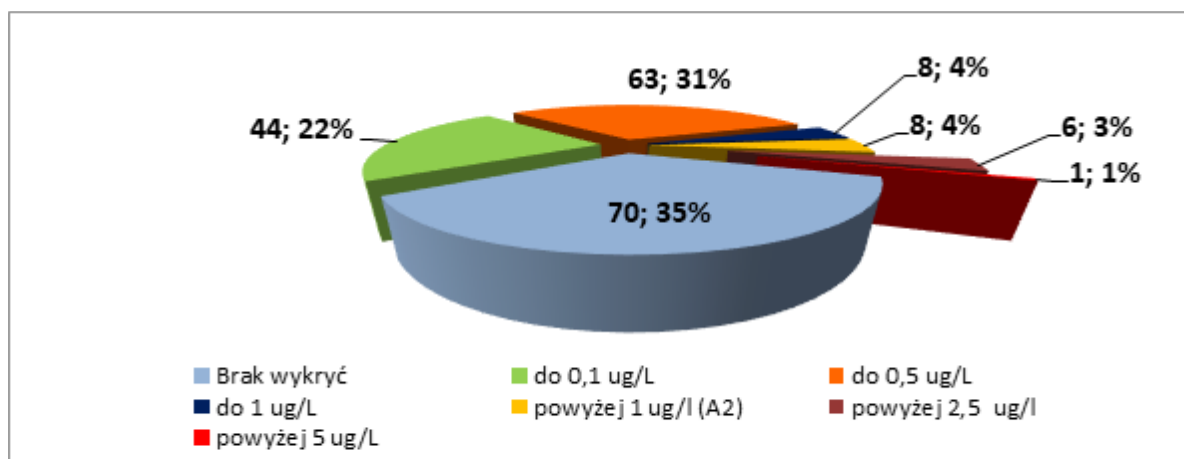
Kategoria jakości wody	Zawartość sumy pestycydów	Działanie
A1	Do 0,001mg/L (1µg/L)	woda wymagająca prostego uzdatniania fizycznego
A2	Do 0,0025mg/L (2,5µg/L)	woda wymagająca typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego
A3	Do 0,005mg/L (5µg/L)	woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego

Analizy prób wody zostały wykonane w ramach współpracy z Wojewódzkimi Inspektoratami Ochrony Środowiska w Warszawie (oddział WIOŚ w Radomiu) i w Łodzi (oddział WIOŚ w Piotrkowie Trybunalskim). Zostały ustalone punkty poboru próbek, z każdego województwa po 20 miejsc poboru, obejmujące Wisłę i jej dorzecza z obszaru od Wilgi do Warszawy, z których periodicznie od maja do września dostarczono łącznie do analiz 200 próbek. Próbkę analizowano przy użyciu chromatografu cieczowego z podwójnym detektorem masowym (LC-MS/MS) i akredytowanej na tym sprzęcie metody PB-02 oraz nową, akredytowaną metodą PB-03: „Oznaczanie pestycydów w wodzie przy użyciu GC-MS/MS”. Analizy obejmowały możliwość detekcji 201 substancji biologicznie czynnych środków ochrony roślin, ich izomerów i metabolitów, z czułością co najmniej 0,1 - 0,05 µg/L.

Wyniki badań wykazały, że w 70 próbkach, czyli w 35% ogółu analizowanych, nie stwierdzono obecności analizowanych pozostałości środków ochrony roślin. W 44 próbkach, czyli w 22% wykryto pozostałości, których suma wynosiła poniżej 0,1µg/L, w 63 próbkach., czyli w 31,5% wykryto pozostałości, których suma wynosiła między 0,1 a 0,5µg/L. W 8 próbkach, czyli w 4% wykryto pozostałości, których suma wynosiła między 0,5 a 1,0µg/L. Wyniki badań wskazują, że 92,5% prób można zakwalifikować do kategorii A1 jakości wody, wg rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. nr 204, poz. 1728 z 2002 roku). W pozostałych 15 próbkach wody wykryto: w 8 próbkach pozostałości, których suma wynosiła między 1,0 a 2,5 µg/L, co kwalifikowało te próbki wody do kategorii A2, w 6 próbkach pozostałości, których suma wynosiła między 2,5 a 5 µg/L, co kwalifikowało te próbki do kategorii A3 jakości wody. W jednej próbce wykryto pozostałości powyżej 5 µg/L, najwyższa zawartość wyniosła 10,2 µg/L. pozostałości środków ochrony roślin.

Ogółem w 65% badanych próbek wody (130 próbki) stwierdzono obecność 28 różnych substancji aktywnych środków ochrony roślin. Najczęściej wykrywanymi substancjami były: DEET (w 76 próbkach), MCPA (w 74 próbkach) i bentazon (w 56 próbkach). Relatywnie najwięcej pozostałości w każdym miesiącu stwierdzano w punkcie poboru: nr PL01S0901_1430 „Ochnia - Łęki Kościelne”, gdzie wykrywano 12 różnych pestycydów w ilości od 0,1 do 1,3 µg/L. Najwyższe punktowe stężenie badanych pestycydów wynoszące 10,2 µg/L zaobserwowano w punkcie poboru nr PL01S0901_1438 „Struga - Michałówka” pobranej w maju z dominującą ilością chloropiryfosu (8,5 mg/kg), MCPA (0,7 mg/kg) i cypermetryny (0,5 mg/kg). W trzech punktach poboru nie wykryto żadnych z badanych pestycydów.

Ogólna ocena pozostałości środków ochrony roślin w próbkach wody

4) sporządzanie na potrzeby kontroli urzędowej prowadzonej przez PIORiN ocen możliwych przyczyn pozostałości środków ochrony w płodach rolnych;

W trakcie realizacji zadania prowadzonego na rzecz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa wydano pięć opinii, o przysłanie których wnioskował Główny Inspektorat PIORiN. Dotyczyły one:

- wykryć pozostałości ditiokarbaminianów w uprawie rzepaku;
- wykrycia pozostałości chloropiryfosu w uprawie kopru;
- wykrycia pozostałości DDT w uprawie pietruszki korzeniowej;
- wykrycia przekroczenia NDP pirymifosu metylowego w ziemniakach;
- informacji dotyczącej tempa rozkładu pozostałości chloroprofamu w nasionach rzepaku.

Dodatkowo udzielono ponad 30 porad telefonicznych na potrzeby wojewódzkich i terenowych oddziałów PIORiN.

Szczegółowy opis wymienionych opinii i interpretacji umieszczono w raporcie: „Opinie i interpretacje wyników badań pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych – raport za rok 2022”

5) przeprowadzenie dla PIORiN szkolenia dotyczącego interpretacji wyników badań pozostałości środków ochrony roślin.

Szkolenie pt. „Ogólna charakterystyka grup chemicznych środków ochrony roślin z uwzględnieniem mechanizmu działania i rozkładu w roślinach i glebie” zostało przeprowadzone w formie wykładu on-line w ramach szkolenia zorganizowanego przez Główny Inspektorat PIORiN pt.: „Ważne aspekty kontroli w zakresie środków ochrony roślin” w dniu 07.04.2022 r.

Wymierne/trwale rezultaty realizacji zadania:

- Wykonano analizy pozostałości środków ochrony roślin, oceniono prawidłowość stosowania w uprawach i wysłano do odpowiednich wojewódzkich inspektoratów PIORiN łącznie 1300 sprawozdań.
- Wykonano analizy pozostałości środków ochrony roślin w próbkach żywności pochodzącej z importu i wysłano do odpowiednich wojewódzkich i granicznych inspektoratów PIS łącznie 500 sprawozdań.
- Wykonano analizy pozostałości środków ochrony roślin w 200 próbach wody.
- Rozszerzono zakres tzw. multipozostałościowych metod analitycznych o możliwość detekcji 11 substancji w różnych matrycach i rozszerzono górne granice zakresy analiz dla 86 substancji. Wprowadzono nową metodę analityczną oznaczania tlenku etylenu.

Działania upowszechnieniowo-promocyjne:

Zaprezentowano **wykłady/referaty**:

- Pozostałości środków ochrony roślin wykrywane w sezonie 2021. Uprawy owoców i warzyw (Miszczak A.). Wykład na konferencji TSW 2022, Nadarzyn, 12.01.2022

- Pozostałości środków ochrony roślin w owocach w świetle badań monitoringowych w polskich sadach i na plantacjach w 2021 roku (Miszcza A.). Referat na 62. Ogólnopolskiej Konferencji Ochrony Roślin Sadowniczych „Ochrona roślin sadowniczych w obliczu strategii Europejski Zielony Ład”, Skierniewice, 3.02.2022
- Od pobrania próbki do interpretacji wyników badań pozostałości środków ochrony roślin wykrywanych w produktach rolniczych i żywności pochodzenia roślinnego (Miszcza A.). Szkolenie on-line dla pracowników mazowieckich stacji sanitarno-epidemiologicznych, 10.03.2022
- Pozostałości niedopuszczonych substancji w produktach ekologicznych (Miszcza A.). Szkolenie dla pracowników Jednostki Certyfikującej BIOEKSPERT Sp. z o.o., Centrum Szkoleń i Konferencji Geovita ul. Ogrodowa 31, 05-140 Jadwisin gm. Serock, 1-2.04.2022
- Pestycydy w rolnictwie (Miszcza A.). Wykład na konferencji „Zrównoważone rolnictwo dla zrównoważonego morza – przyszłość rolnictwa w Polsce i Europie. GRASS 2022”, Warszawa, 12.05.2022
- Pestycydy a pozostałości środków ochrony roślin wykrywane w żywności ekologicznej (Miszcza A.). Wykład na konferencji organizowanej przez Polskie Forum Żywności Ekologicznej. Kongres BIOEXPO, Ptak Warsaw Expo, al. Krakowska 62, Nadarzyn, 08.10.2022
- Pozostałości środków ochrony roślin wykrywane w żywności wyprodukowanej metodami konwencjonalnymi i ekologicznymi (Miszcza A.). Webinarium zorganizowane przez Koalicję Żywa Ziemia w dniu 01.12.2022

Do odpowiednich inspekcji i instytucji wysłano raporty:

- Badanie pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych pochodzących z produkcji pierwotnej – raport za rok 2022 (Miszcza A.)
- Badanie pozostałości środków ochrony roślin w żywności pochodzącej z importu – raport za rok 2022 (Miszcza A.)
- Badanie pozostałości środków ochrony roślin w wodach powierzchniowych w pobliżu miejsc produkcji – raport za rok 2022 (Miszcza A.)
- Opinie i interpretacje wyników badań pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych – raport za rok 2022 (Miszcza A.)